

6.19 Německý jazyk

6.19.1 Charakteristika předmětu

Předmět Německý jazyk spadá do vzdělávací oblasti Jazyk – jazyková komunikace a zahrnuje poznatky z oboru Další cizí jazyk. Vyučuje se v rozsahu 3 hodiny týdně od 8. ročníku, přičemž žáci si volí, která další cizí jazyk chtějí studovat.

Výuka je zaměřena především na zvládnutí komunikativních dovedností na úrovni A1 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky. Proto je kladen velký důraz na dialogy, čtení s porozuměním, poslech s porozuměním, samostatný ústní projev a psaní. Při výuce jsou využívány jednoduché autentické texty, audionahrávky, apod. Zaměřujeme se na aktivizující výukové metody, jako jsou diskuse, metody inscenační a situační. Využíváme též komplexních metod – frontální výuka, partnerská a skupinová výuka, samostatná práce žáků, práce s textem, rozhovor a napodobování, brainstorming a projektová výuka.

Výuka je realizována především v kmenových učebnách nebo v učebnách informatiky.

Očekávané výstupy

POSLECH S POROZUMĚNÍM

- Žák rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně;
- rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu;
- rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat.

MLUVENÍ

- Žák se zapojí do jednoduchých rozhovorů;
- sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat;
- odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá.

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

- Žák rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům;
- rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům;
- rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci.

PSANÍ

- Žák vyplní základní údaje o sobě ve formuláři;
- napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat;
- stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení.

Učivo

- zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov
- slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem
- tematické okruhy - domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, zdraví, jídlo, oblékání, nákupy, obec, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí, realie zemí příslušných jazykových oblastí
- mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)

6.19.2 Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- Pracujeme s autentickými materiály, klademe otevřené otázky vztahující se k danému materiálu.
- Vedeme žáky k efektivnímu získávání poznatků z různých zdrojů (internet, knihy, časopisy).
- Používáme německé názvosloví.
- Učíme žáky zvládat obtížné úkoly – nepanikařit, snažit se porozumět, zareagovat.
- Pracujeme s chybou – chyba jako krok ke zlepšení.
- Dbáme na propojování informací z různých oborů.
- Formou projektů rozvíjíme schopnost plánovat, rozdělit úkoly, přenést do praxe.
- Na žácích žádáme zhodnocení naší i jejich vlastní práce.

Kompetence k řešení problémů

- Nacvičujeme různé problémové situace a jejich možná řešení, diskutujeme o řešení a hledáme jiná, snažíme se zapojit intuici, fantazii, improvizaci a kreativitu.
- Při zpracování projektů vedeme žáky k týmovému řešení problému a k prezentaci vlastní práce.
- Povzbuzujeme žáky k trvalému úsilí o zvládnutí německého jazyka.
- Vedeme žáky k orientaci žáka v cizím jazykovém prostředí.
- Snažíme se o uplatnění fantazie, intuice, kreativity při řešení problémů.

Kompetence komunikativní

- Používáme dostupné materiály (texty, obrázky, nahrávky).
- Dbáme na kultivovaný ústní i písemný projev, chyby opravujeme.
- Upevňujeme schopnost reagovat na pokyny v německém jazyce.
- Trénujeme porozumění čtenému, slyšenému.
- Trénujeme sebevědomé vystupování při komunikaci, odbourávání bariér.
- Cvičíme dialogické situace. Vedeme žáky k pomoci partnerovi, který ji při komunikaci potřebuje.
- Trénujeme, jak správně reagovat v běžných životních situacích.
- Zapojujeme nonverbální komunikaci – mimika, gestikulace, řeč těla.
- Využíváme intonaci, melodii, důraz hlasu.

Kompetence sociální a personální

- Pracujeme ve skupinách.
- Vedeme žáky k týmové spolupráci, k respektování odlišného názoru.
- Vedeme žáky k prezentování a obhájení vlastní myšlenky při týmové spolupráci.
- Dbáme na to, aby se žáci vyjadřovali bez obav, proto chválíme každou snahu.
- Vedeme žáky k sebehodnocení, hodnocení druhých – skupiny, srovnání.
- Pozorujeme jiné zvyky – realie německy mluvících zemí.

Kompetence občanské

- Pěstujeme přátelské vztahy ve skupině, dodržujeme a vyžadujeme dodržování stanovených pravidel.
- Stanovíme přesně práva a povinnosti žáků, soustředíme pozornost na to, abychom je neporušovali.
- Vedeme žáky k zodpovědnosti – za sebe, za plnění úkolů, k tolerování odlišnosti – rasové, náboženské, k schopnosti empatie.
- Snažíme se o kulturní chování, oblékání, mluvu, zdvořilost.
- Srovnáváme české tradice s tradicemi jiných národů.
- Poznáváme společné prvky v dějinách českých zemí a zemí německy mluvících.

Kompetence pracovní

- Zdůrazňujeme nutnost ovládnutí dalšího cizího jazyka pro jejich budoucnost.
- Vybíráme informace nutné pro jejich další vzdělávání.
- Klademe důraz na účelné využití vědomostí a dovedností získaných v jiných vzdělávacích oblastech pro oblast jazyka.
- Vedeme žáky k orientaci v učebnici.
- Pracujeme se slovníkem, s mapou.
- Vedeme žáky k samostatnému vyhledávání informací a materiálů.
- Formujeme pracovní návyky (vedení sešitu, slovníčku, organizování a plánování práce).
- Trénujeme práci ve dvojicích, ve skupině.

Kompetence digitální

- Vedeme žáky k vyhledávání a zpracování informací, samostatnému vyhledávání a snaze posoudit důvěryhodnost cizojazyčného informačního zdroje.
- Vedeme žáky k dalšímu digitálnímu zpracování, ukládání, zálohování a sdílení získaných informací a vytváření digitálního obsahu, případně bez opory o jiné zdroje (např. vlastní video nebo prezentace vlastních fotografií).
- Vedeme žáky k uvědomování si existence autorského zákona a k osvojování si zvyku uvádět bibliografické zdroje při šíření informací jiných autorů.
- Vedeme žáky k práci s vybranými internetovými aplikacemi, které jsou určeny pro studium cizího jazyka, k jejich používání, např. využívání online slovníků.
- Vedeme žáky k využívání odpovídajících čtenářských strategií vhodných pro digitální čtení a k práci (čtení) v prostředí elektronické obrazovky (posouvání řádků, stránek) a k další práci s textem a informacemi.
- Vedeme žáky k práci s klávesnicí pro další cizí jazyky, k formulování písemného vyjádření různými formami.

6.19.3 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

8 a 9. ročník

Téma	Učivo	Žák by (se/si) měl ...	průřezová témata, mezipředmětové vztahy a další poznámky
Pravidla výslovnosti DCJ-9-1-03	Erste Schritte (vstupní audioorální kurz) Das ABC Grüße Internationalismen Zungenbrecher Echoübung	- vyslovovat základní německé hlásky a slova; - vlastními slovy vysvětlit rozdíly mezi psanou a zvukovou podobou německých hlásek a slov; - zopakovat po učiteli text; - napodobit slyšené, - ovládat hláskování dané slovní zásoby; - známou slovní zásobu vyslovit i napsat; - zopakovat po učiteli neznámou slovní zásobu; - číst jednoduché texty.	MUL – specifické rysy jednotlivých jazyků/skupin jazyků, multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování, tolerance odlišných etnických a kulturních skupin MED – počítač (internet) jako nezbytná součást komunikace moderního člověka, kritické vnímání mediálních sdělení, interpretace vztahu mediálních sdělení a reality – různé typy sdělení, fonetika jako důležitý předpoklad komunikace, vyprávění jako základ mediálního sdělení, prezentace projektů, cizí jazyk jako prostředek dorozumění na dovolené v cizině
Práce se slovníkem DCJ-9-3-01 DCJ-9-3-02 DCJ-9-3-03	Das Abc Četba a překlad textů	- ovládat německou abecedu; - rozeznat části dvojjazyčného slovníku; - vyhledat ve slovníku neznámé výrazy. - rozumět informačním nápisům, pokynům, slovům, jednoduchým větám i krátkému textu, pokud má k dispozici vizuální podporu a vztahují se k běžným tématům	EGS – lidová slovesnost – Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět – naše vlast a Evropa, cizí jazyk jako prostředek porozumění mezi národy ENV - zvířata jako součást přírody

Téma	Učivo	Žák by (se/si) měl ...	průřezová témata, mezipředmětové vztahy a další poznámky
Slovní zásoba – jednoduchá sdělení DCJ-9-4-03 DCJ-9-2-01	Poděkování, oslovení, reakce na oslovení, pozdrav, přivítání, rozloučení, představování, poděkování a reakce na poděkování, prosba, žádost, souhlas/nesouhlas Prosba o opakování Slovní zásoba k tematickým okruhům (viz níže)	- rozumět dané slovní zásobě; - z kontextu domyslet smysl jednoduché konverzace; - rozlišit základní slovní druhy; - nahradit podstatná jména zájmeny, - vyjádřit krátké sdělení - reagovat na písemné sdělení; - vyjádřit souhlas nebo odmítnutí; - popsat situaci, předměty a činnosti.	MPV: ČJ – správné čtení, vnímání systému jazyka, stejné písmo/latinka, správná výslovnost = základ jakéhokoli porozumění, slovníky, synonyma, homonyma, antonyma, poslech textu, vnímání mluvené řeči HV - poslech písniček
Gramatika DCJ-9-1-01 DCJ-9-2-01 DCJ-9-4-02 DCJ-9-4-03	Rozkazovací způsob Základní vztahy - otázky: existenciální (Kdo?), prostorové (Kde? Kam?), časové (Kdy?), kvalitativní (Jaký? Jak?), kvantitativní (Kolik?) Přivlastňovací zájmena mein, dein, ihr, sein Přídavné jméno v přísudku Členy Časování pravidelných sloves a sloves sein a mögen, haben Předložky von, am, um, für, in Zápor nein, nicht Skloňování podstatných jmen ve 3. a 4. pádě	- vykonat požadovanou činnost, vhodně zareagovat, - porozumět požadavku; - aplikovat vhodný člen nebo přivlast. zájmeno; - vytvořit větu oznamovací v přítomném čase, - vytvořit otázku (zjišťovací a doplňovací – aplikovat pravidla německé gramatiky, přičemž jsou tolerovány elementární chyby) - odpovědět na otázku. - popsat činnosti v přítomném čase; - použít zápor.	OSV – komunikace v reálných situacích, já a moje okolí, pozice mladého člověka, mezilidské vztahy, já a moje rodina, tolerance v rodině i společnosti, parta, využití volného času, koníček jako prostředek formování osobnosti, vztahy ve třídě Z - německy mluvící země PŘ - zdravý jídelníček, zvířata M - práce s číslovkami AJ - porovnání názvů měsíců D - historické osobnosti

Téma	Učivo	Žák by (se/si) měl ...	průřezová témata, mezipředmětové vztahy a další poznámky
Poslech a reprodukce jednoduchého textu a konverzace DCJ-9-1-01 DCJ-9-1-02 DCJ-9-1-03	Písničky, příběhy, rozhovory, texty: Zusammen, Ich heiße, ich wohne..., Bei uns zu Hause, Meine Freunde, Schule, Mein Hobby, Hör zu und ordne zu	- porozumět danému textu; slovům a větám, pokynům a otázkám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a reagovat na ně; - z kontextu domyslet smysl textu; - vyhledat požadované informace; - stručně reprodukovat obsah poslechového textu, promluvy i konverzace týkající se každodenních témat.	
Slovosled, tvorba a obměna jednoduchých vět a krátkých textů DCJ-9-2-02 DCJ-9-2-03 DCJ-9-4-01 DCJ-9-4-02	Slovní a písemná sdělení v tematických okruzích: Formular Ich Familienfotos Meine Familie Meine Freunde Mein Hobby/Meine Freizeit Mein Zuhause, mein Zimmer Meine Schule, Berufe, Gesundheit, Körper, Essen, Einkäufe, Mein Stand, Verkehr Jahr (Jahreszeiten, Monate, Wochentage, Zeit, Festtage) Natur, Tiere, Wetter	- uplatňovat základní pravidla německé větné skladby; přičemž jsou tolerovány elementární chyby, které nenaruší smysl sdělení a porozumění; - charakterizovat postavení přísudku a podmětu v německé větě; - zformulovat vlastní sdělení slovně i písemně (způsob oznamovací, otázka, zápor); - naučit se aplikovat gramatická pravidla (časování pravidelných sloves, postavení větných členů); - na základě vžitých pravidel tvořit jednoduché texty, sdělit informace a odpovídat na otázky týkající se osvojovaného učiva v daných tematických okruzích; vyplnit základní údaje o sobě ve formuláři.	

Téma	Učivo	Žák by (se/si) měl ...	průřezová témata, mezipředmětové vztahy a další poznámky
Komunikace v každodenních situacích DCJ-9-2-01	Telefonování Setkání Domluva, odmítnutí Dopis, e-mail Získávání informací Určování času Rozhovory při běžných činnostech	- uplatnit nabyté znalosti, strategie a dovednosti v běžných komunikačních situacích probíraných tématických okruhů; - reagovat na otázky, vykonat pokyny; - poskytnout informace.	
Reálie	GrüÙe Namen Ich wohne in ... Bilder aus Deutschland Länder und Leute Deutschland, Österreich, Schweiz	- používat německé pozdravy - rozpoznat německá jména - seznámit se s osobnostmi německé historie a kultury - orientovat se na mapě německy mluvících zemí - seznámit se s historicky významnými městy německy mluvících zemí	